

Jari Myllykoski vas ym.

Toimenpidealoite vapaa-ajan kalastuksen palauttamisesta liikuntaseteleillä maksettavien liikuntamuotojen joukkoon

Eduskunnalle

Suomalaiset työnantajat ovat pitkään voineet tarjota työntekijöilleen omaehtoista liikuntaetua, jonka työnantaja voi vähentää yrityksen verotuksessa ja jonka työntekijä saa verovapaasti. Etua on mahdollista tarjota 400 euron arvosta vuoden aikana. Edun tarkoituksena on verotuksellisin keinoin edistää työntekijöiden terveyttä ja hyvinvointia sekä laajemmin ohjata kulutusta kohti liikuntapalveluja. Järjestelmä on toiminut yleisesti katsoen hyvin, ja se on suosittu. Edun piiriin hyväksytyjä liikuntamuotoja tulisi kuitenkin tarkistaa vapaa-ajan kalastuksen osalta.

Liikuntaetu toteutetaan pääasiassa luovuttamalla työntekijälle työnantajan kustantama kohdennettu maksuväline eli liikuntaseteli tai liikunta- ja kulttuurisetelin yhdistelmä eli niin sanottu virikeseteli. Tällaisella työntekijä voi maksaa omaehtoisesti vapaa-ajallaan käyttamiään liikuntapalveluja. Koska kyse on pohjimmiltaan veroedusta, ja Verohallinto määrittelee, mitkä liikuntamuodot kuuluvat näillä seteleillä maksettavien liikuntapalveluiden joukkoon.

Verohallinnon asiaa koskevassa vero-ohjeessa ei erikseen mainita vapaa-ajan kalastusta, mutta kalastuspalveluiden on katsottu kuuluvan työntekijöille tarjottavien liikuntaetujen ulkopuolelle. Näin ei ole ollut aina, vaan aiemmin kalastuksen on tulkittu kuuluvan veroedun piiriin ja kalastuspalveluita on voinut maksaa liikunta- ja virikeseteleillä. Olisi toivottavaa, että vero-ohje kalastuksen osalta olisi selkeä.

Verohallinto määrittelee vero-ohjeessaan edun piiriin kuuluvan omaehtoisen liikunnan olevan "fyysistä aktiivisuutta, jonka tarkoituksena on (--) ylläpitää työntekijän fyysistä hyvinvointia." On kiistatonta, etteikö kalastus olisi fyysistä aktiivisuutta, jonka harjoittamisen yksi tarkoitus on fyysisen hyvinvoinnin edistäminen.

Kalastuksella on tutkimuksissa todettu samankaltaisia merkittäviä positiivisia vaikutuksia fyysiseen terveyteen kuin monilla muilla liikuntaedun piiriin kuuluvilla liikuntamuodoilla. Siksi vapaa-ajan kalastus tulisi laskea samanlaista verokohtelua ansaitseväksi liikuntamuodoksi kuin muut jo veroedun piiriin kuuluvat liikuntamuodot. Lisäksi kalastuksella on selviä positiivisia vaikutuksia mieleen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa edistävä ulkoilujärjestö Suomen Latu toteaa kalastuksen hyödyistä seuraavasti: "Kalastus tapahtuu ulkona luonnossa ja tieto luonnon monipuolisista hy-

Toimenpidealoite TPA 146/2020 vp

vinovointivaikutuksista lisääntyy koko ajan. Luonnossa liikkuminen ja oleskelu laskee sykettä ja verenpainetta, vähentää stressihormonien määrää ja lisää myönteistä mielialaa."

Kalastuspalveluiden hyväksymisellä osaksi liikuntaetua olisi positiivisia vaikutuksia myös kysyntään ja työpaikkojen syntymiseen kotimaisella kalastuspalvelualalla. Erityisesti se saattaisi lisätä kysyntää huippusesonkien ulkopuolella, mikä mahdollistaisi kestävämmän ja pitkäjänteisemmän elinkeinonharjoittamisen esimerkiksi kalastusopaspalveluita tarjoaville.

Suomen Kalastusopaskilta toteaa tämän aloitteen elinkeinovaikutuksista seuraavasti: "Kalastusoppaan ammatin harjoittaminen on Suomessa pitkän talven takia haastavaa. Monella oppaalla pääosa asiakkaista on yritysasiakkaita ja kysyntä keskittyy kevääseen ja syksyyn. Kalastusopaspalvelujen kysynnän kasvattamiseksi ympärivuotiseksi olisi tärkeää saada kasvatettua yksityisasiakkaiden määrää. Virikesetelit olisivat tehokas keino kasvattaa kalastusopaspalvelujen kysyntää yksityisasiakkaiden puolella, ja sillä olisi huomattava vaikutus toimialan kannattavuuteen ja työllistävyyteen."

Varsinaisten elinkeinonharjoittajien tarjoamien kalastuspalveluiden lisäksi liikunta- tai virikesetelillä tulisi saada maksaa myös vapaa-ajan kalastukseen liittyviä lakisääteisiä maksuja, kuten kalastuslupia ja kalastonhoitomaksuja. Tällaiset kalastukseen liittyvät maksut ovat rinnasteisia muiden liikuntamuotojen harrastamiseen liittyvien liikuntapaikka- tai jäsenyysmaksujen kanssa.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry toteaaakin oikeutetusti, että kalastuspalveluiden ostamisella pitää tarkoittaa "myös kalastuslupien ostamista, kuten kalastonhoitomaksun lunastamista, sekä kalastusvälinevuokrausta. Kaikki nämä osaltaan lisäävät kansalaisten virkistätymismahdollisuuksia kalastuksen parissa."

Myös Suomen Latu muistuttaa: "Kalastuspalveluihin ja kalastukseen liittyy erottamattomasti kalastusluvat ja kalastonhoitomaksut. Maksut ovat henkilökohtaisia ja ne voivat olla este kalastamiselle. Käytännössä olisi hyvä, jos virikesetelillä voisi kattaa myös nämä lakisääteiset maksut."

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vapaa-ajan kalastuksen palauttamiseksi työntekijöille tarjottavien verotuettujen omaehtoisten liikuntaetujen joukkoon siten, että jatkossa erilaisia kalastuspalveluja ja kalastukseen liittyviä maksuja voi maksaa myös liikuntasetelillä tai muulla vastaavalla maksuvälineellä.

Toimenpidealoite TPA 146/2020 vp

Helsingissä 25.11.2020

Jari Myllykoski vas
Seppo Eskelinen sd
Janne Heikkinen kok
Mauri Peltokangas ps
Arto Pirttilahti kesk
Peter Östman kd
Mats Löfström r
Atte Harjanne vihr